

6. ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการพลศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ন্নันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.55 และ $= 3.64$, S.D = 0.61)

7. ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการพลศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้ำนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 4.68$, S.D = 0.32 และ $\bar{X} = 4.41$, S.D = 0.56)

Keywords : คุณลักษณะที่เป็นจริง, คุณลักษณะที่คาดหวัง, ผู้ำนันทนาการ, สถาบันการพลศึกษา, ระดับการศึกษา, สถานภาพ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the actual and expected characteristics of a leader in recreation according to opinions of administrators and lecturers under the Institute of Physical Education, Central Region Campus in personal and specialized aspects classified by sex, level of education, and marriage status. The sample consisted of 176 administrators and lecturers from Bangkok, Chonburi, Samusakhon, Suphanburi, and Angthong Campus of Institute of Physical Education. The instrument used in collecting data was five rating scales questionnaire. Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and independent t-test were used as the statistical devices for analysis of data.

The research findings were as follows:

1. The opinions of administrators and lecturers on all actual and expected characteristics of a leader in recreation were high level. ($\bar{X} = 3.69$, S.D = 0.61 และ $\bar{X} = 4.47$, S.D = 0.53)

In each factor was found that the opinions of administrators and lecturers on actual characteristics were high level in both personal and specialized aspects. ($\bar{X} = 3.76$, S.D = 0.64 และ $\bar{X} = 3.62$, S.D = 0.64)

For opinions on expected characteristics in personal aspect were very high level ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.55), and high level for the specialized aspect. ($\bar{X} = 4.44$, S.D = 0.54)

2. The opinions of administrators and lecturers between male and female on actual characteristics of a leader in recreation were significantly different at the .05 level. ($\bar{X} = 3.80$, S.D = 0.54 และ $\bar{X} = 3.56$, S.D = 0.66)

3. The opinions of administrators and lecturers between male and female on expected characteristics of a leader in recreation were no significant differences. ($\bar{X} = 4.46$, S.D = 0.51 และ $\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.56)

4. The opinions of administrators and lecturers between the different of educational level on actual characteristics of a leader in recreation were no significant differences. ($\bar{X}$ = 3.76, S.D = 0.60 และ $\bar{X}$ = 3.67, S.D = 0.61)
5. The opinions of administrators and lecturers between the different of educational level on expected characteristics of a leader in recreation were no significant differences ($\bar{X}$ = 4.55, S.D = 0.32 และ $\bar{X}$ = 4.45, S.D = 0.58)
6. The opinions of administrators and lecturers between the different of marriage status on actual characteristics of a leader in recreation were significantly different at the .05 level. ($\bar{X}$ = 3.88, S.D = 0.55 และ $\bar{X}$ = 3.64, S.D = 0.61)
7. The opinions of administrators and lecturers between the different of marriage status on expected characteristics of a leader in recreation were significantly different at the .05 level. ($\bar{X}$ = 4.68, S.D = 0.32 และ $\bar{X}$ = 4.41, S.D = 0.56)

บทนำ

ผู้นำนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัดบริการแนะนำช่วยเหลือให้หมู่คณะ ได้เลือกกิจกรรมนันทนาการที่จะเข้าร่วมความต้องการ ความสนใจของแต่ละบุคคล ให้ได้สมความพึงพอใจของแต่ละบุคคลให้ได้สมความพึงพอใจ ความสุข ความเพลิดเพลินจากกิจกรรมนันทนาการ (ซูชีพ เยาวพัฒน์, 2543 : 59) จะเห็นได้ว่า ผู้นำนันทนาการมีความสำคัญอย่างยิ่งในหน้าที่จะทำให้สมาชิกได้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยองค์ประกอบและคุณลักษณะของตนเองในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์ องค์ความรู้อื่น รวมทั้งบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนันทนาการ

ปัจจุบันนันทนาการมีการพัฒนาไปอย่างมาก โดยเฉพาะความหลากหลายของเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ในลักษณะรูปแบบของศาสตร์ที่เป็นวิชาชีพมากยิ่งขึ้น ทำให้มีความหลากหลายในเทคนิคและ

วิธีการของการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น กิจกรรมนันทนาการที่ให้บริการแก่สมาชิกแต่ละกิจกรรมจะต้องถูกต้องหลักวิชาการ โดยผู้นำกิจกรรมต้องมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของนันทนาการและนอกจากนั้นจะต้องมีความสามารถในการแสดงออกและมีคุณลักษณะอันดีงาม กล่าวคือ มีคุณลักษณะทางด้านส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ในระดับสูงจึงจะเป็นที่ยอมรับและประทับใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังที่ ฟอง เกิดแก้ว (2530 : 173-175) กล่าวว่า พลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ เป็นกระบวนการในลักษณะปฏิบัติการก่อให้เกิดคุณค่าแห่งคุณภาพชีวิต โดยอาศัยครูพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการที่มีศักยภาพ มีความรู้เข้าใจตลอดจนมีความสามารถในการถ่ายทอดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยได้มีโอกาสจัดกิจกรรมทางด้านนันทนาการ ทั้งในหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานภายนอก รวมทั้งเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

เองที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น จากการสอบถาม และสังเกตผู้นำกิจกรรม ที่ผ่านมาและในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความรักและสนใจในวิชาชีพ นันทนาการแต่ไม่ได้ศึกษาหรือจบทางด้านวิชาชีพ นันทนาการเลย โดยมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ หรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่มากนัก

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์ (2540 : 95) กล่าวว่า บุคลากรทางนันทนาการในประเทศไทยยังมีน้อย ที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะทางวิชาชีพ สำหรับ ในต่างประเทศนั้น นันทนาการได้รับการยกย่องระดับ เป็นสาขาวิชาเฉพาะ โดยมีการศึกษาเล่าเรียนถึง ระดับปริญญาโทและเอกและได้รับการยอมรับว่า เป็นวิชาชีพ (Profession) โดยมีองค์แห่งความรู้ที่เป็นความจำเพาะของวิชา ทั้งทางด้านทฤษฎีและ ปฏิบัติ มีข้อกำหนดทางกฎหมายว่าผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง นันทนาการ เรียกว่า CTRS (Certificate of Therapeutic Recreation Specialist) ฉะนั้น นันทนาการ จึงเป็นการศึกษาทางวิชาชีพ มีลักษณะเฉพาะของการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคนให้ใช้ชีวิตอย่างมี คุณภาพ ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาบุคลากรทาง นันทนาการต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนได้รับใบประกอบ วิชาชีพนันทนาการ

วิทยาลัยพลศึกษา กระทรวงท่องเที่ยว และกีฬา เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม นันทนาการมานาน กิจกรรมนันทนาการในอดีตเป็น กิจกรรมหนึ่งที่แฝงอยู่ในวิชาพลศึกษา มาเป็นวิชาชีพ เหมือนในปัจจุบัน มีอาจารย์พลศึกษาเป็นผู้สอนและ นำกิจกรรมนันทนาการ และได้ผลิตครูพลศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการด้วย ออกสู่สังคม มาเป็นระยะเวลามานานจนกระทั่งต่อมาได้รับการ ยกฐานะเป็นสถาบันการพลศึกษา สังกัดกระทรวง

การท่องเที่ยวและกีฬา เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2547

ผู้วิจัยเห็นว่าในหน่วยงานดังกล่าวมีบุคลากร เชี่ยวชาญในวงการวิชาชีพผู้นำกิจกรรมนันทนาการ มาช้านาน และได้เห็นการเปลี่ยนแปลงและการ พัฒนาด้านต่าง ๆ ของวิชาชีพนี้ มาตลอดจึงมีความ สนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่ คาดหวังของผู้ำนันทนาการตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและอาจารย์ สถาบันการพลศึกษาเพื่อที่ จะได้นำผลของการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา และปรับปรุงการผลิตบุคลากรด้านผู้นำนันทนาการ ให้มีคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของสังคม ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่ คาดหวังของผู้ำนันทนาการตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและอาจารย์ สถาบันการพลศึกษา ในด้าน คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่คาดหวังของผู้ำนันทนาการตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการพลศึกษา ใน ด้านคุณลักษณะ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำ นันทนาการแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำ นันทนาการแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการ

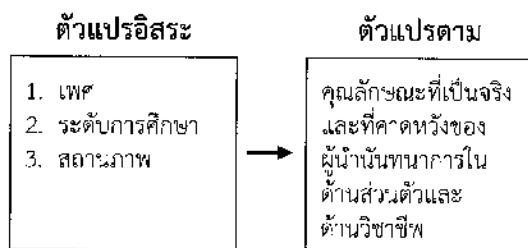
ศึกษาต่างกัันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำันนทาการแตกต่ากััน

4. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำันนทาการแตกต่ากััน

5. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีสถานภาพต่างกัันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำันนทาการแตกต่ากััน

6. ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำันนทาการแตกต่ากััน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคกลาง 5 วิทยาเขต ได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรสาคร ชลบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง จำนวน 255 คน (กลุ่มการเจ้าหน้าที่ สถาบันการพลศึกษา, 2550) ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Kreicic and Morgan) จากจำนวนทั้งหมด 45 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 40 คน จำนวน 5 วิทยาเขต

2. กลุ่มอาจารย์ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Kreicic and Morgan) จากจำนวนทั้งหมด 210 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 136 คน

3. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 176 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์แล้วนำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้นำันนทาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ในด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายดังนี้

มากที่สุด	ได้คะแนน	5
มาก	ได้คะแนน	4
ปานกลาง	ได้คะแนน	3
น้อย	ได้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ได้คะแนน	1

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำถามแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยเกณฑ์ประมาณค่าดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 100)

4.50 5.00 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาประจำวิทยาเขตภาคกลางทั้ง 5 แห่ง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือถึงรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาประจำวิทยาเขตภาคกลางทั้ง 5 แห่ง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือให้ผู้บริหารและอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

วิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลตอนที่ 2 สภาพและความคิดเห็นห้วงคุณลักษณะผู้นำนันทนาการ มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำเสนอข้อสรุปตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

4. ข้อมูลตอนที่ 3 นำความคิดเห็น มาสรุปในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 55.70 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.30 การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 76.10 และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.90 มีสถานภาพเป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 77.30 และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 22.70

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการด้านคุณลักษณะส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนในรายด้าน ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนในรายด้านพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการอยู่ในระดับมาก

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการด้านคุณลักษณะส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.55$)

ส่วนรายด้านพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.55$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.61$) และด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.57$) ส่วนรายการย่อยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นทั้งในระดับมากและมากที่สุดโดยด้านบุคลิกภาพพบว่า ในรายการย่อยส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านจริยธรรมมีความเห็นอยู่ในระดับมากและมากที่สุดพอ ๆ กัน

5. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.54$)

6. ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามตัวแปร พบว่า

6.1 ผู้บริหารและอาจารย์เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ผู้บริหารและอาจารย์เพศชาย

และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการไม่แตกต่างกัน

6.3 ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการไม่แตกต่างกัน

6.4 ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการไม่แตกต่างกัน

6.5 ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.6 ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัยที่น่าสนใจอยู่หลายประการคือ

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งรายด้านอยู่ในระดับมากทุกรายการเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรู้ความสามารถของผู้นำนันทนาการในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป สามารถดำเนินกิจกรรมทางนันทนาการและมีบุคลิกส่วนตัวที่ดี ผู้เข้าร่วมเกิดความพึงพอใจเป็นอย่างมากแต่ยังไม่มากที่สุดซึ่งยังต้อง พัฒนาทักษะและองค์ความรู้เพิ่มขึ้นอีกซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทองพูล จันทบุรณ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำ

นันทนาการ ตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณ
ลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ทั้ง
รายด้านทุกด้านและ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ที่มีต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการ
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวโดยรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะ
ส่วนตัวหรือบุคลิกภาพของผู้นำนันทนาการ เป็น
สิ่งแรกที่ผู้คนมองเห็นแล้วรู้สึกประทับใจน่าเชื่อถือ
หรือไม่น่าเชื่อถือก่อนจะแสดงความสามารถหรือ
ทักษะทางวิชาชีพออกมา ผู้บริหารและอาจารย์จึง
ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกมากกว่าคุณลักษณะ
ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลิซซ์
มีวอน (2534 : 109) ได้ศึกษาคุณลักษณะของ
ผู้นำค่ายตามความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหาร
วิทยาลัยครูจันทระเกษม จำนวน 280 คน พบว่า
ผู้นำค่ายที่ดีควรมีลักษณะส่วนบุคคลเป็นอันดับ
ต้น ๆ ส่วนคุณลักษณะด้านวิชาชีพและอื่น ๆ เป็น
อันดับรอง ๆ ลงมา และสอดคล้องกับผลงานของ
จันทร์ศร เจริญวุฒิ (2539 : 115) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของผู้นำการท่องเที่ยวโดยสัมภาษณ์
ผู้จัดการบริษัทการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร
จำนวน 86 บริษัท พบว่า ผู้นำการท่องเที่ยวต้องมี
คุณลักษณะองค์ประกอบ 3 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะ
ส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะด้านทักษะ
ปฏิบัติการนำเที่ยวการจัดการบริการทั่วไปเกี่ยวกับการ
การกิน การพักผ่อน ความสะดวกสบายในการ
เดินทางอยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะด้านปฏิบัติ
กิจกรรมนันทนาการระหว่างเดินทางและคุณลักษณะ
ด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนความคิดเห็นด้านคุณลักษณะทาง
วิชาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
ทุกรายการเช่นเดียวกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร
และอาจารย์มองว่าคุณลักษณะทางวิชาชีพนั้น
เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญของผู้ำนันทนาการ
มาก แต่คุณลักษณะสำคัญที่ผู้นำนันทนาการควร
จะมีเป็นอันดับแรกก็คือคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่ง
สอดคล้องกับจันทร์ศร เจริญวุฒิ (2539 : 115) ได้
ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำการท่องเที่ยว
โดยสัมภาษณ์ผู้จัดการบริษัทการท่องเที่ยวใน
กรุงเทพมหานครจำนวน 86 บริษัท พบว่า ผู้นำ
การท่องเที่ยวต้องมีคุณลักษณะองค์ประกอบ
3 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมาก
ที่สุด คุณลักษณะด้านทักษะปฏิบัติการนำเที่ยว
การจัดการบริการทั่วไปเกี่ยวกับการกิน การพักผ่อน
ความสะดวกสบายในการเดินทางอยู่ในระดับมาก
และคุณลักษณะด้านปฏิบัติการกิจกรรมนันทนาการ
ระหว่างเดินทางและคุณลักษณะด้านวิชาการอยู่ใน
ระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร
และอาจารย์ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ
คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้นำนันทนาการแตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
ผู้บริหารและอาจารย์ที่เป็นชายกับหญิงอาจมี
พื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งประสบการณ์
การเข้าร่วมกิจกรรมทางนันทนาการที่ตนเองสนใจ
แล้วได้สัมผัสบุคลิกภาพและความสามารถของผู้นำ
นันทนาการผ่านการแสดงออก ซึ่งแต่ละบุคคลก็จะ
เกิดความพึงพอใจและประทับใจแตกต่างกัน จึง
ทำให้ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริง
ด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้แนะนำนักศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความคาดหวังในตัวผู้แนะนำนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอารณ์ มณีโชติ (2538:102) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เยาวชนชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนโดยรวมไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ มหัทธพงษ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง จังหวัดปราจีนบุรี พบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้อัญชลี นิลสนธิ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง ผลวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศและสัญชาติต่างกัน มีความคิดเห็นและคาดหวังต่อคุณลักษณะของมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้แนะนำนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์และผู้บริหารในสถาบันการพลศึกษาทั้งผู้ที่จบระดับปริญญาตรี และปริญญาโทขึ้นไป ส่วนใหญ่จบทางด้านพลศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับผู้แนะนำนักศึกษาใกล้เคียงสอดคล้องกันจึงทำให้ความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวัง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและอาจารย์มีลักษณะงานที่ต่างกันหน้าที่ผู้บริหารต้องดูแลบริหารงานในระดับนโยบาย การวางแผนและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติการสอนที่ตัวเองรับผิดชอบ การเข้าร่วมอบรมสัมมนาทางพลศึกษา นันทนาการ ความแตกต่างของลักษณะงานเหล่านั้น ทำให้มุมมองความเข้มข้นและระดับของความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นและที่คาดหวังของผู้แนะนำนักศึกษาแตกต่างกัน ยกเว้นรายด้านในด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าผู้แนะนำนักศึกษาที่ดีนั้นโดยพื้นฐานต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และศรัทธาในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา (2548 : 2) สถาบันการพลศึกษา มุ่งมั่นพัฒนาและจัดการศึกษาพลศึกษา นันทนาการและสุขภาพ ตลอดจนสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่คิดในเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการปฏิบัติงานของ

ตนเองและประเทศชาติ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีจริยธรรม และศรัทธาในวิชาชีพ สามารถสื่อสารทำงานวิชาชีพในสังคมได้เป็นอย่างดี จึงทำให้คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังในด้านนี้ไม่พบความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

การทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการศึกษาเป็นการนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเพื่อเป็นข้อมูลต่อหน่วยงานและผู้สนใจได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพนันทนาการต่อไป แต่ถ้าหากจะได้ผลวิจัยที่ละเอียดเชิงลึกมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การวิจัยในเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวัง ควรแยกออกจากกัน จะทำให้ได้ความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด เพราะผู้ตอบไม่รู้สึกลบสนในการตัดสินใจสองด้านในเวลาเดียวกันหรือเบื่อหน่าย จึงทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ตรงมากนัก

2. ควรแบ่งระดับประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหรือเคยเห็น ผู้นำนันทนาการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะจะมีผลต่อระดับความคิดเห็นที่แท้จริง เนื่องจากผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือเห็นผู้นำนันทนาการมาน้อยกับผู้ที่เคยเข้าร่วมหรือเห็นผู้นำนันทนาการมามาก มาตรฐานของระดับความคิดเห็นก็จะแตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจนันทนาการ เพื่อทราบและนำไปปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบุคลากรทางด้านนันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

2. ควรศึกษาสภาพและความต้องการ ผู้นำนันทนาการของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำกิจกรรมใกล้ชิดกับชุมชนในบางสายงานต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางนันทนาการในการทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นตลาดแรงงานอีกแหล่งหนึ่งของผู้จบวิชาชีพทางนันทนาการในอนาคต

ประกาศศุญประกอบการ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จนได้แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ทุ่มเท ถ่ายทอดความรู้ประสิทธิภาพประสบการณ์อย่างเต็มความสามารถ ขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ ภาคพิเศษ รุ่นที่ 5 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ ในการทำปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง เป็นอย่างสูงที่ให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่า รวมทั้งให้ข้อชี้แนะต่าง ๆ และดำเนินการสอบเป็นไปอย่างเรียบร้อย สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์
ดร.อารมณีนาวาการณัฏฐกร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ภายนอก ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการสอบ
ปากเปล่า และให้ข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมจน
ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีสถาบันการ
พลศึกษา นายสมพงษ์ ชาติะวิทย์ และรองอธิการบดี
ประจำวิทยาเขตกรุงเทพ นายวีรศักดิ์ วิชาลาภรณ์
ที่ให้โอกาสและสนับสนุนผู้วิจัยในการศึกษาต่อโดย

ทุนของสถาบันการพลศึกษา รวมทั้งผู้บริหาร
และคณาจารย์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต
ภาคกลาง 5 แห่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวก
ในการเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่าน อาจารย์จินตนา
เทียมทิพพร รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์สถาบัน
การพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ ที่ได้ช่วยเหลือดูแล
ทุกอย่างโดยเฉพาะเรื่องสถิติแก่ผู้วิจัย

บรรณานุกรม

- กรองเงิน วีระวงศ์สุวรรณ. (2540). การวิเคราะห์องค์ประกอบ บุคลิกภาพการเป็นผู้นำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กำโชค เผื่อสุวรรณ. (2538). ผู้นำสหภาพการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสหภาพการ
- คณิต เขียววิชัย. (2531). หลักนันทนาการ. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์.
- จันทร์ศร เจริญวุฒิ. (2539). คุณลักษณะของผู้นำท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การท่องเที่ยว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ ยาวพัฒน์. (2543). นันทนาการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทองพูน จันทบูรณ์. (2547). คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- พิสิษฐ์ มีวอน. (2534). คุณลักษณะของผู้นำค่ายตามความคิดเห็นของผู้บริหารหรืออาจารย์วิทยาลัยครูจันทเกษม.
เอกสารงานวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิจัย วิทยาลัยจันทเกษม กรมการฝึกหัดครู.
- มานะ มหัทธนะ. (2548). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง จังหวัดปราจีนบุรี.
ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันการพลศึกษา. (2548). คู่มือการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ตั้งสัจพจน์. (2540). สารานุกรมเกี่ยวกับพลศึกษาและนันทนาการ. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์.
- อาภรณ์ มณีโชติ. (2538). การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพ. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี นิลสนธิ. (2550). คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง. ปริญญาโท วท.ม.
(การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Botha. (1981, October). Park and Recreation Administration for Municipalities of South Africa : A Study of
a Group Municipal Authorities, Dissentation Abstracts International. 783-784 A.